

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 51.

Femte Session.

21de Møde.

Onsdagen den 2den November.

(Forts.)

Føberning (forts.): Jeg indseer meget vel det Begrundede i de Bemærkninger, der ere fremførte af Rigsdagsmanden for Skanderborg Amts 3die Valgfreds (Mathiasen), at det vil koste nogen Meilighed, inden man faaer Valglisten bragt i Orden, men det ligger kun deri, at det nærværende System, Fordelingen af de nærværende Functioner i Sognene, har ikke været beregnet paa, at det skulde tilveiebringes. Saa snart det engang er klart, at enhver Dølse til Sognet, saavel i Arbejde som i Sød eller Penge, betragtes som en virkelig Dølse, som der skal tages Hensyn til for at skaffe vedkommende Sognebeboer sin rigtige Stilling som Borger i Communen, saa vil man let finde Midler til at bringe det i Orden. Det er, fordi der jo er en Mangfoldighed af saadanne Ting, som maa tillempes, og tillempes ved forskjellige Midler paa de forskjellige Steder, at jeg ikke har villet gjøre det, hvorover den ærede Rigsdagsmand for Skanderborg klagede, ikke har villet indføre i Loven Bestemmelser om, hvorledes Valgene o. s. v. skulde foregaae, men har derimod indført en Paragraph i Loven, som overgiver til Sogneforstanderskaberne selv, under Amtsraadens Tilsyn, at indrette det Regulativ, hvorefter dette skal skee. Det er efter min Dvetydning et af de vigtigste Fremskridt, idet det er den første Uttring af Selvstændighed, som derved gives til Communerne, og det er paa det Trin, hvor Selvstændigheden bør begynde. Naar en Commune, som staaer indenfor saadanne Grændser, som vor Landcommune i Almindelighed, ikke skulde være istand til selv at

kunne ordne et Regulativ, hvorefter alle deslige Handlinger skulde kunne foretages paa mere sikker og paalidelig Maade, og Amtsraadet ikke kunne være istand til at bedømme, om det var ordnet paa en saadan Maade, da kan der ingen Sognefrihed bestaae, da er det et Skin og ingen Virkelighed; et Sogneforstanderskab er ikke et Sogneforstanderskab, fordi det træder frem og med Usikkerhed seer at bestemme, hvor meget der kan gives til en Fattig, hvormed det kan bekostes til Vøger til Skolen; der er langt vigtigere Sager, som meget ofte træde i Baggrunden, der maae beskæftige det. Det er en langt vigtigere Gjerning at finde, hvorledes Midlerne skulle staffles tilveie, end at sige, at der skal staffles Midler tilveie, og derfor skal jeg meget gjerne indrømme, at den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 1ste Valgfreds (Lindberg) søgte at gjøre gjældende, nemlig at man skal forsøge at komme bort fra Banskellighederne ved at lade Valgene til Sogneforstanderskaberne udgaae fra et meget stort Valgrundlag, fra et frit Valg, og da lægge den vigtigste af Sogneforstanderskabernes Forretninger, Uigvingen af Bidragene, der skulle ydes, over i andre Hænder. Det er en Idee, som unægtelig kan være frugtbar; jeg skal ikke her nærmere undersøge, hvorvidt den kan gennemføres, jeg har søgt at overvinde Banskelligheden ved den Maade, hvorpaa jeg har inddeelt Valgklasserne. Jeg har nemlig foreslået mig, at man paa den Maade kunde faae et Sogneforstanderskab, som paa den ene Side med Indsigt og Dygtighed og varetagende Alles Interesser skulde være istand til at bestemme, hvor store Sognets Udgifter maatte være, og at man paa den anden Side i det samme Sogneforstanderskab skulde finde de for-